VI. KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash va rag‘batlantirish, ularning faoliyati uchun qulay muhit yaratish borasida amalga oshirilayotgan tadbirlar 2023-yilning yanvar-mart oylarida 2 195 ta kichik biznes subyektlarini (dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz) tashkil etish imkonini berdi (2022- yilning shu davriga nisbatan 16,0 %ga ko‘pdir).

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari sonining iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-mart holatiga, jamiga nisbatan %da

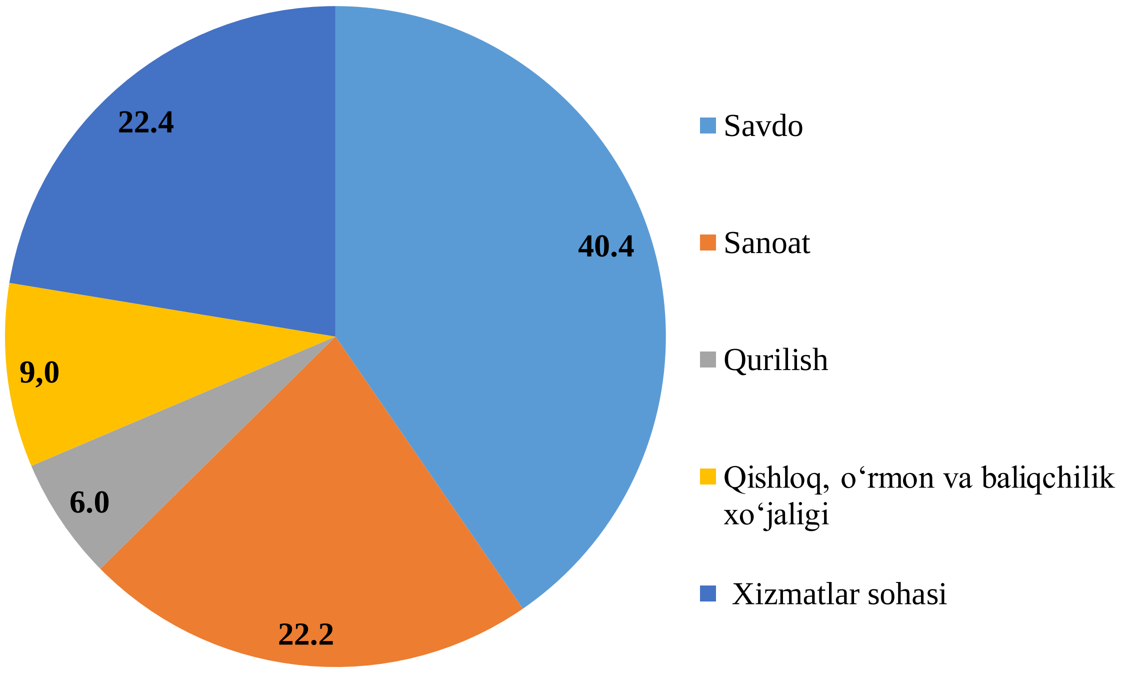

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha eng ko‘p kichik korxona va mikrofirmalar savdoda 887 ta (jami tashkil etilgan subyektlarning 40,4 %), sanoatda 487 ta (22,2 %), xizmatlar sohasida 493 ta (22,4 %), qurlishda 131 ta (6,0 %), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 197 (9,0 %), tashkil etilgan.

2023- yilning yanvar-mart holatiga kichik biznes subyektlarini (dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz) soni 51 346 ta (o‘tgan yilning shu davrida 42 447 ta)ni tashkil etdi. Shundan faoliyat ko‘rsatayotganlari esa 36 143 tani (jamiga nisbatan 70,4 %) tashkil etdi.

Farg‘ona viloyatida shahar va tumanlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar *birklikda*

	2022- yil yanvar-mart	*2023- yil yanvar- mart*	*Farqi (+;-)*
Farg‘ona viloyati	**1 892**	**2 195**	**303**
shaharlar:			
Farg‘ona	302	365	63
Qo‘qon	182	191	9
Quvasoy	64	147	83
Marg‘ilon	120	122	2
tumanlar:			
Oltiariq	117	115	-2
Qo‘shtepa	73	61	-12
Bag‘dod	74	109	35
Buvayda	79	98	19
Beshariq	85	90	5
Quva	83	157	74
Uchko‘prik	81	88	7
Rishton	85	72	-13
So‘x	60	63	3
Toshloq	109	115	6
O‘zbekiston	83	100	17
Farg‘ona	82	86	4
Dang‘ara	92	103	11
Furqat	70	48	-22
Yozyovon	51	65	14

2023- yil yanvar-mart oylarida shahar va tumanlar bo‘yicha yangi tashkil topgan jami kichik korxona va mikrofirmalarning ulushi

2023- yil yanvar-mart holatiga, jamiga nisbatan, %da

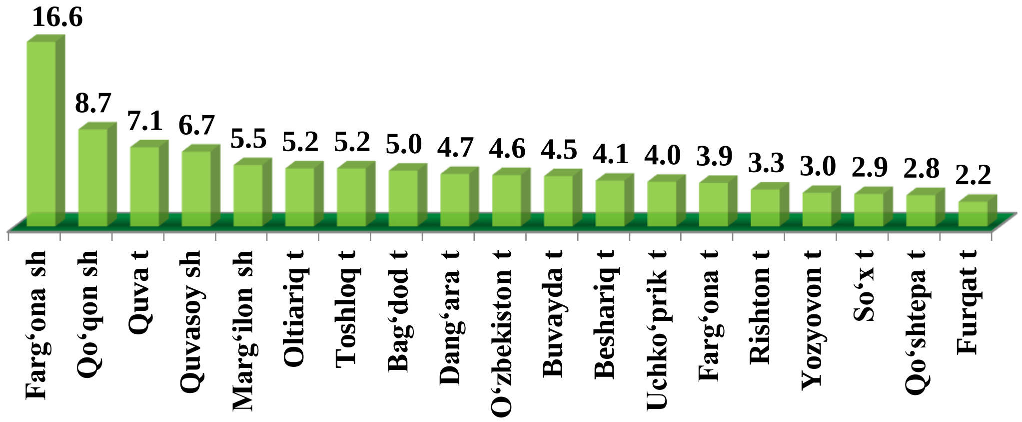

2023- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar hududlar bo‘yicha eng ko‘p Farg‘ona shahrida - 16,6 %, Qo‘qon shahrida - 8,7 %, Quva tumanida - 7,1%, Quvasoy shahrida - 6,7%, Marg‘ilon shahrida - 5,5 %, Oltiariq tumanida 5,2 %, Toshloq tumanida - 5,2 %, Bag‘dod tumanida-5,0 % ni tashkil etgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar

birklikda

	2022- yil yanvar- mart	*2023- yil yanvar- mart*	*Farqi (+;-)*
Jami	**1 892**	**2 195**	**303**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	158	197	39
Sanoat	416	487	71
Qurilish	146	131	-15
Savdo	760	887	127
Tashish va saqlash	85	102	17
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	91	93	2
Axborot va aloqa	43	101	58
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	47	29	-18
Boshqa faoliyat turlari	146	168	22

2023- yilning yanvar-mart oyida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar eng ko‘p savdoda – 887 ta, shuningdek :

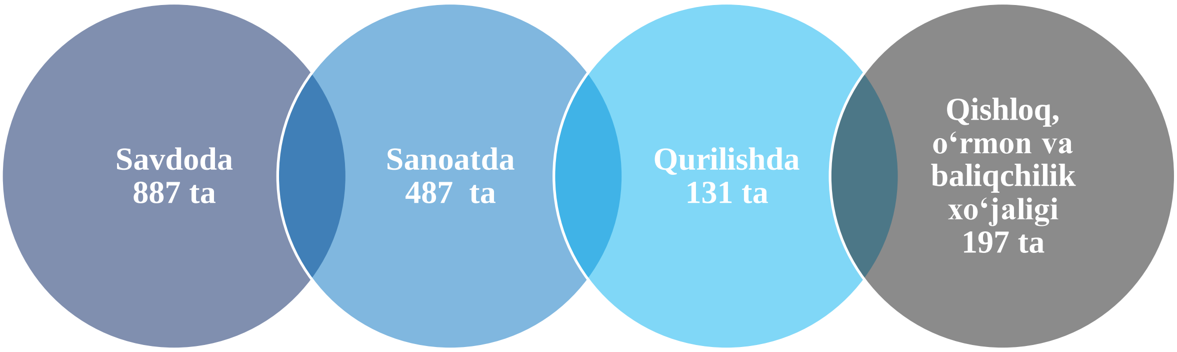

2023-yil yanvar-mart oylarida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1 000 aholiga 12,9 birlikni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida Farg‘ona viloyatida kichik tadbirkorlik subyektlarining soni [1)]

(har 1000 aholiga, birlikda).

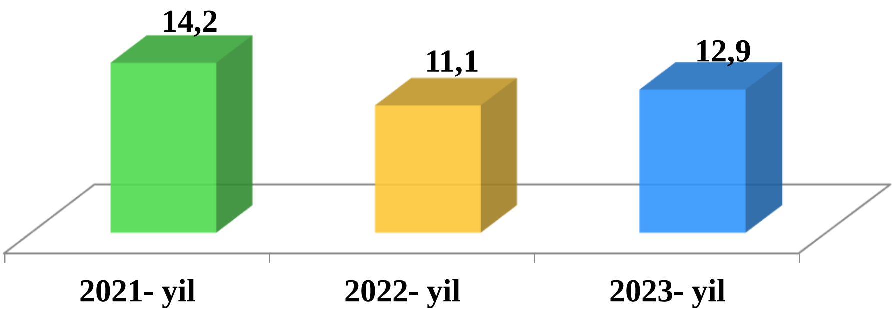

2023- yilning yanvar-mart oyida kichik tadbirkorlik subyektlarining soni (har 1 000 aholiga, birlikda) hududlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Farg‘ona shahrida 26,6 birlik, Qo‘qon shahrida 20,1 birlik, Marg‘ilon shahrida 18,8 birlik, Quvasoy shahrida 18,6 birlik, So‘x tumanida 14,6 birlik, Dang‘ara tumanida 15,0 birlik, Toshloq tumanida 11,2 birlikni tashkil etdi. Beshariq tumanida 7,6 birlikka teng bo‘lib, ushbu ko‘rsatkich eng past bo‘lib qolmoqda.

2023- yilning yanvar-mart oyida shahar va tumanlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlarining soni [1)]

(har 1 000 aholiga, birlikda).

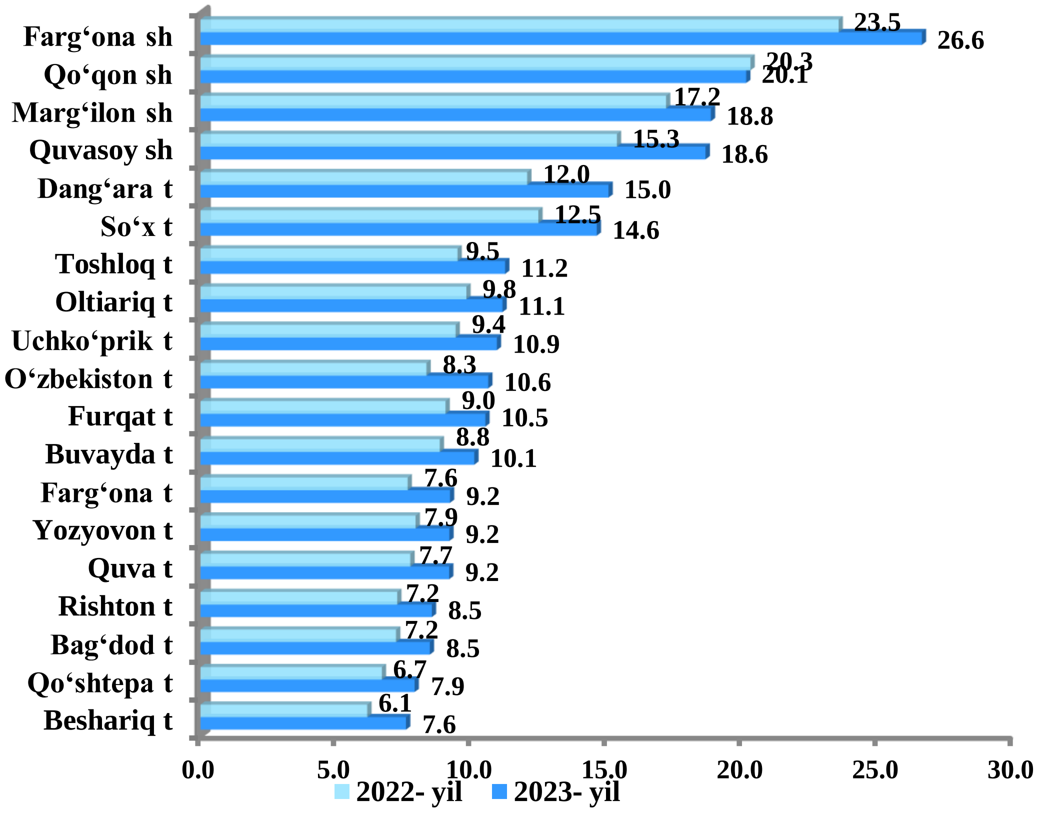

[1)] *Kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarini hisobga olgan holda)*

[1)] *Kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarini hisobga olgan holda)*

Yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning YaHMdagi ulushini ko‘payish dinamikasi, %da

2023- yilning yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning YaHMdagi ulushi 62,2 %ni tashkil qildi (2022- yilning yanvar- mart oyida 59,9%).
YaHM tarkibida kichik tadbirkorlik ulushining kamayishi yirik korxonalar ulushining oshishi bilan izohlanadi.

2023- yil
- 62,2

2022-yil
- 59,9

2023- yilning yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning asosiy ko‘rsatkichlari

	O‘lchov birligi	*2022- yil*	*2023- yil*	*Farqi (+;-)*
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni	**birlik**	**41 074**	**36 143**	**-4 931**
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	**birlik**	**1 892**	**2 195**	**303**
Kichik tadbirkorlik ulushlari:				
YaHM	%	59,9	62,2	2,3
Sanoat	%	35,0	43,7	8,7
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	%	94,1	94,7	0,6
Investitsiya	%	73,2	69,1	-4,1
Qurilish	%	85,4	83,4	-2
Chakana savdo	%	93,1	91,5	-1,6
Xizmatlar	%	63,6	64,4	-0,8
Yuk tashish	%	86,1	91,7	5,6
Yuk aylanmasi	%	87,1	93,0	5,9
Yo‘lovchi tashish	%	96,2	95,7	-0,5
Yo‘lovchi aylanmasi	%	93,7	96,9	3,2
Eksport	%	30,7	59,3	28,6
Import	%	50,6	82,1	31,5

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ulushi

(yanvar-mart, %da)

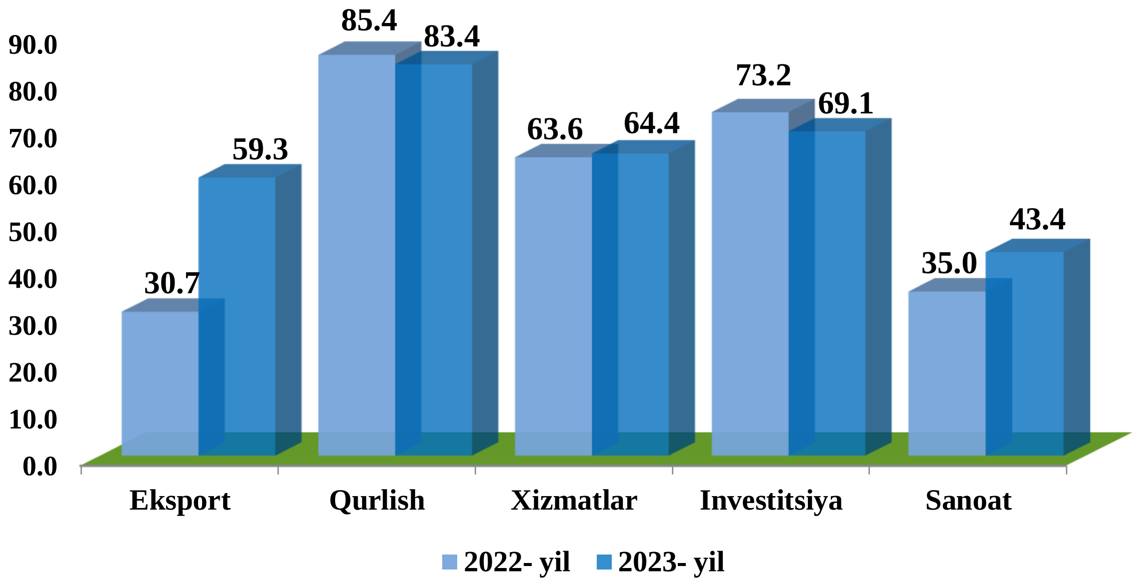

Hududlar bo'yicha iqtisodiyot tarmoqlarida kichik tadbirkorlik ulushlari

(2023- yil yanvar-mart holatiga, jamiga nisbatan, % da)

Hududlar	Sanoat		Qishloq,o'rmon va baliqchilik xo'jaligi		Investitsiyalar		Qurilish	
	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil
Viloyat	**35,0**	**43,4**	**94,1**	**94,7**	**73,2**	**69,1**	**85,4**	**83,4**
shaharlar:								
Farg'ona	20,6	26,8	96,2	84,0	22,8	56,5	92,5	87,6
Qo'qon	29,1	34,6	99,8	99,8	90,1	76,5	95,1	96,9
Quvasoy	28,4	36,8	99,4	98,4	88,6	76,2	99,0	88,7
Marg'ilon	100,0	97,5	100,0	99,9	95,0	91,3	24,8	38,8
tumanlar:								
Oltiariq	29,7	43,9	99,9	98,7	78,3	76,7	99,1	99,3
Qo'shtepa	26,4	22,3	95,3	99,7	99,3	91,5	99,6	99,0
Bag'dod	79,9	81,6	87,2	96,4	97,0	84,4	97,5	97,6
Buvayda	83,3	59,0	100,0	99,8	97,2	93,4	99,7	99,6
Beshariq	100,0	100,0	94,8	95,0	94,7	89,3	97,0	90,0
Quva	22,3	45,9	100,0	99,8	63,3	67,0	98,4	99,5
Uchko'prik	78,0	83,7	100,0	99,6	95,6	93,7	99,4	99,1
Rishton	42,7	51,2	100,0	99,8	52,3	23,8	98,7	98,9
So'x	100,0	100,0	100,0	99,9	43,1	71,6	85,1	96,5
Toshloq	9,4	8,7	99,8	99,3	91,0	73,0	99,3	99,1
O'zbekiston	55,2	52,1	99,8	97,9	93,3	88,1	99,4	98,5
Farg'ona	9,1	20,9	66,8	65,8	42,9	43,7	98,1	50,8
Dang'ara	47,5	61,7	90,7	97,8	58,0	75,3	98,0	60,8
Furqat	100,0	100,0	100,0	99,3	91,3	86,5	99,9	99,5
Yozyovon	100,0	100,0	99,9	99,9	95,7	48,9	88,4	100,0

davomi

	Xizmatlar		Savdo		Eksport	
	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil
Viloyat	**63,6**	**64,4**	**93,1**	**91,5**	**30,7**	**59,3**
shaharlar:						
Farg‘ona	71,7	45,8	89,6	83,2	47,6	48,8
Qo‘qon	78,6	61,6	94,7	92,7	13,0	49,7
Quvasoy	86,7	78,3	90,9	96,4	40,8	60,2
Marg‘ilon	90,5	85,5	98,4	98,1	82,6	98,1
tumanlar:						
Oltiariq	44,8	83,3	94,9	93,7	74,8	89,8
Qo‘shtepa	60,4	82,8	98,2	98,1	5,8	27,3
Bag‘dod	79,2	80,6	96,1	96,6	100,0	100,0
Buvayda	85,8	58,1	97,4	95,0	55,5	67,0
Beshariq	82,3	72,1	97,0	96,8	46,6	100,0
Quva	79,0	71,0	96,8	97,8	25,5	34,3
Uchko‘prik	77,4	68,0	55,6	53,9	87,4	100,0
Rishton	57,6	74,7	96,3	96,6	69,9	29,6
So‘x	73,3	82,1	98,5	98,6	100,0	100,0
Toshloq	64,9	80,6	98,1	98,1	9,9	10,3
O‘zbekiston	72,4	77,4	96,3	96,4	73,5	37,6
Farg‘ona	72,5	73,4	98,1	98,0	65,2	56,0
Dang‘ara	83,2	76,7	96,2	96,1	53,8	62,4
Furqat	79,5	87,4	97,2	97,6	100,0	100,0
Yozyovon	77,1	91,0	95,8	96,6	100,0	100,0

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik bizn subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatla eksporti hajmi 76,4 mln. AQSh doll.ni yo umumiy eksport hajmining 59,3 %ni tashk etdi.

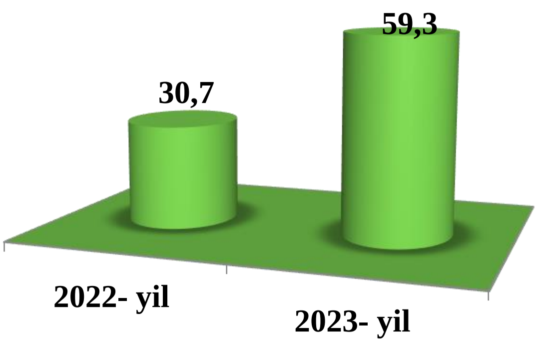

Kichik tadbirkorlik mahsulotlari (tovar, xizmatlar) eksportining jami eksportdagi ulushi, *%da*

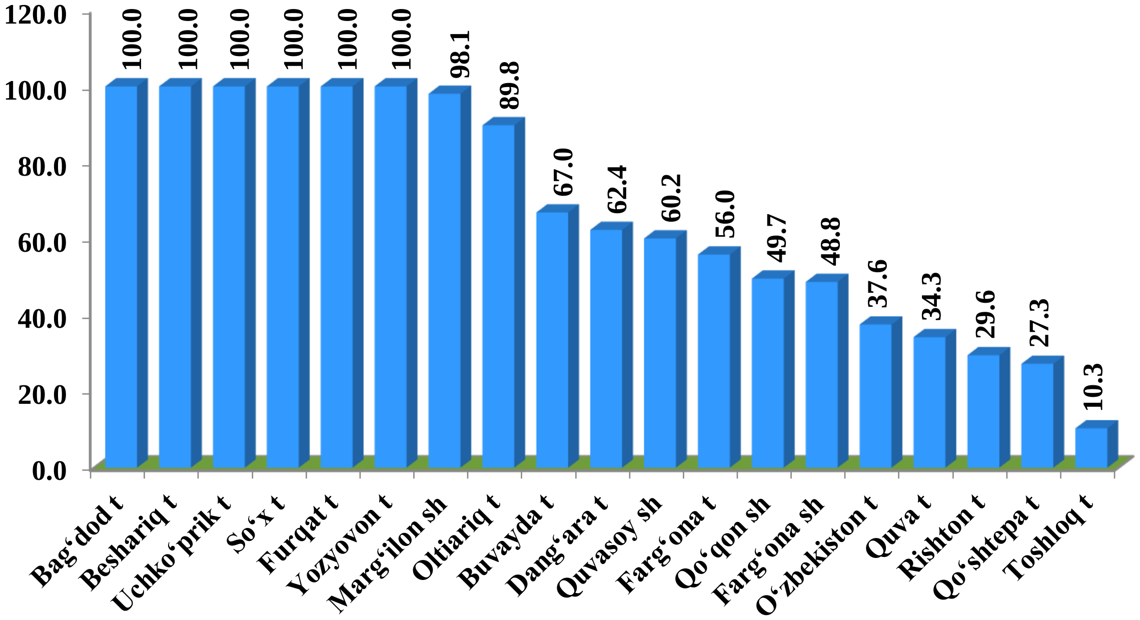

2023- yilning yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlari mahsulotlar (tovar, xizmatlar) eksportining jamiga nisbatan eng ko‘p ulushi Bag‘dod tumani – 100,0 %, So‘x tumani – 100,0 %, Yozyovon tumani – 100,0 %, Uchko‘prik tumani – 100,0 %, Furqat tumani – 100,0 %, Beshariq tumani – 100,0 %, Marg‘ilon shahrida – 98,1 % , ni tashkil etgan. Eng past ko‘rsatkich Toshloq tumani – 10,3 %ni tashkil etdi.

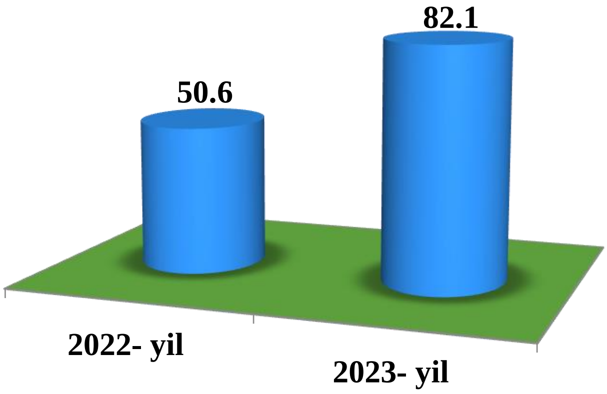

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik biznes subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatlar) importining hajmi 254,8 mln. AQSh doll.ni yoki umumiy importning 82,1 %ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik mahsulotlari (tovar, xizmatlar) importining jami importdagi ulushi, *%da*

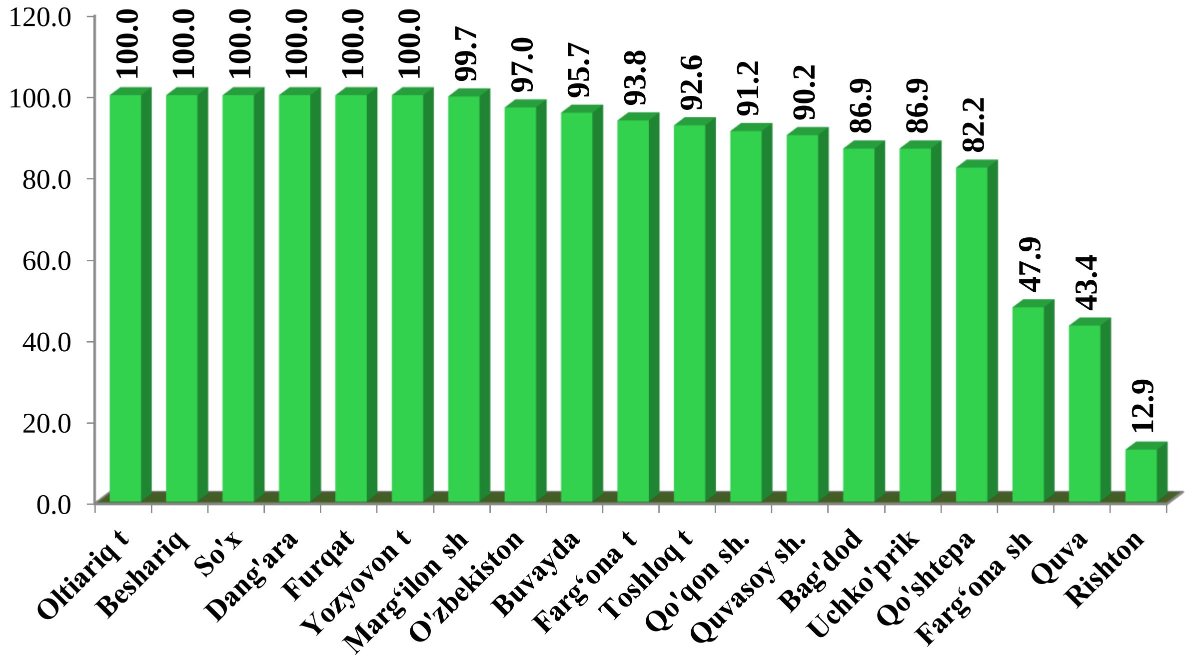

2023- yilning yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlari mahsulotlar (tovar, xizmat) importining jamiga nisbatan eng ko‘p ulushi Oltiariq tumanida - 100,0 %, Beshariq tumanida - 100,0 %, So‘x tumanida – 100,0 % Dang‘ara tumanida – 100,0%, Furqat tumanida – 100,0 %, Yozyovon tumanida - 100,0 %, Marg‘ilon shahrida- 99,7 %ga to‘g‘ri keladi. Eng past ko‘rsatkich Rishton tumanida – 12,9 %ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik biznes subyektlari 2 910,4 mlrd. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarildi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi, *mlrd. so‘m*

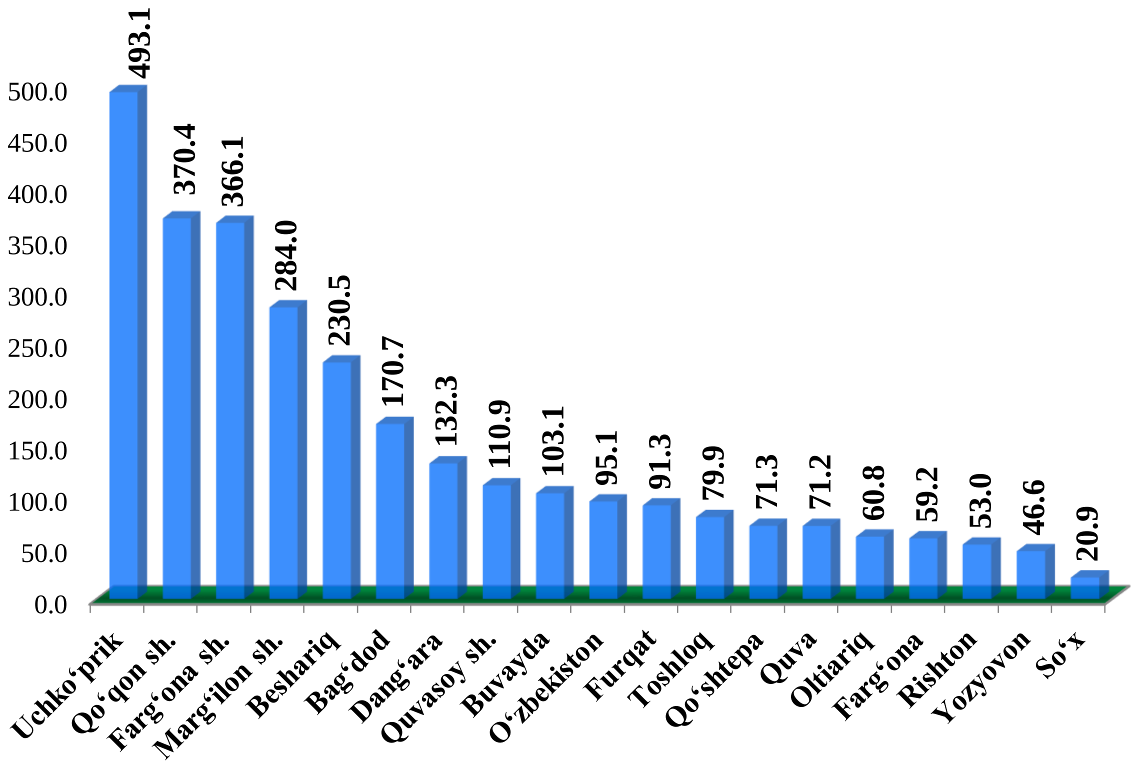

Hududlar bo‘yicha eng ko‘p sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Uchko‘prik tumani (493,1 mlrd. so‘m), Qo‘qon shahar (370,4 mlrd. so‘m) Farg‘ona shahar (366,1 mlrd. so‘m), Marg‘ilon shahar (284,0 mlrd. so‘m) va Beshariq (230,5 mlrd. so‘m) tumani hissasiga to‘g‘ri keladi. So‘x tumanida (20,9 mlrd. so‘m) sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi eng past bo‘lib qolmoqda.

2023- yil yanvar-mart oylarida sanoat ishlab chiqarishining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 43,4 %ni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-mart oylarida jami sanoat mahsulotidagi kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha ulushi, *%da*

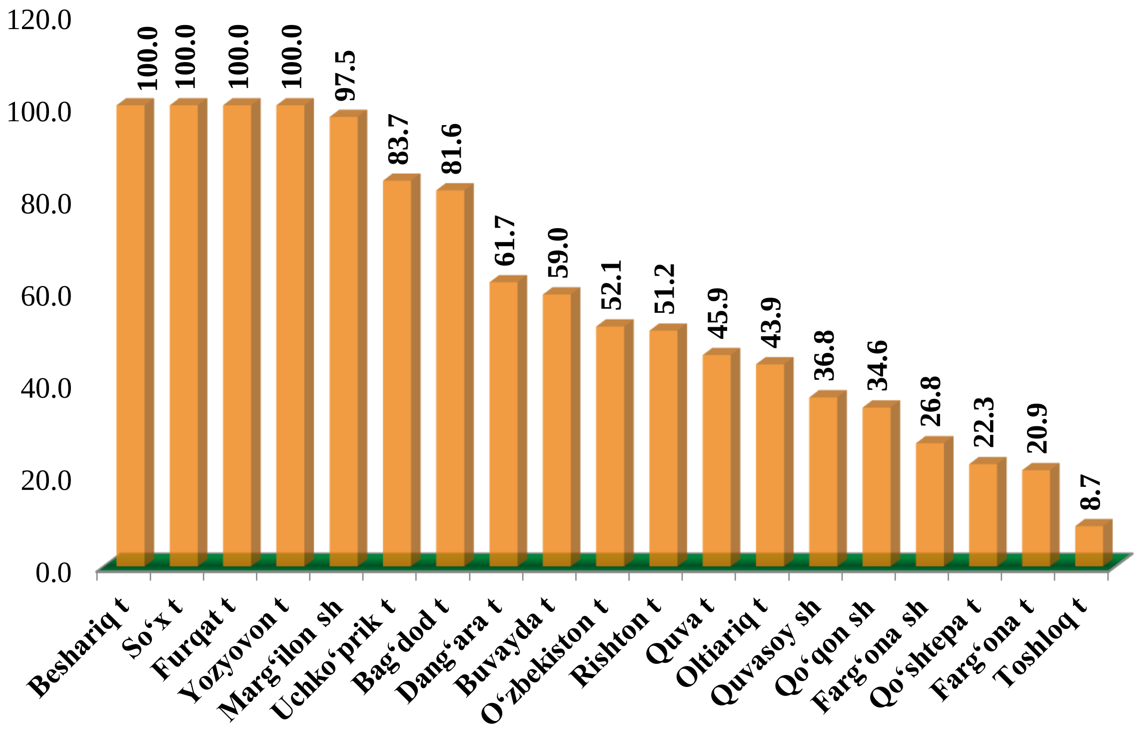

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushi Beshariq tumani (100,0 %), So‘x tumani (100,0 %), Yozyovon tumani (100,0 %), Furqat tumani (100,0 %), Marg‘ilon shahari (97,5 %) Uchko‘prik tumani (83,7 %), va Bag‘dod tumani (81,6 %), hissasiga tegishli. Toshloq tumanida (8,7 %) kichik tadbirkorlikning ulushi eng past bo‘lib qolmoqda.

2023-yil yanvar-mart oylarida kichik biznes subyektlarining chakana tovar aylanmasi hajmi 4 688,2 mlrd. so‘mni yoki umumiy chakana tovar aylanmasining 91,5 % ni tashkil etdi. O‘sish sur’ati 2022- yil yanvar-mart oylariga nisbatan 105,8 %ni tashkil qildi.

2023- yilning yanvar-martida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana savdo tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

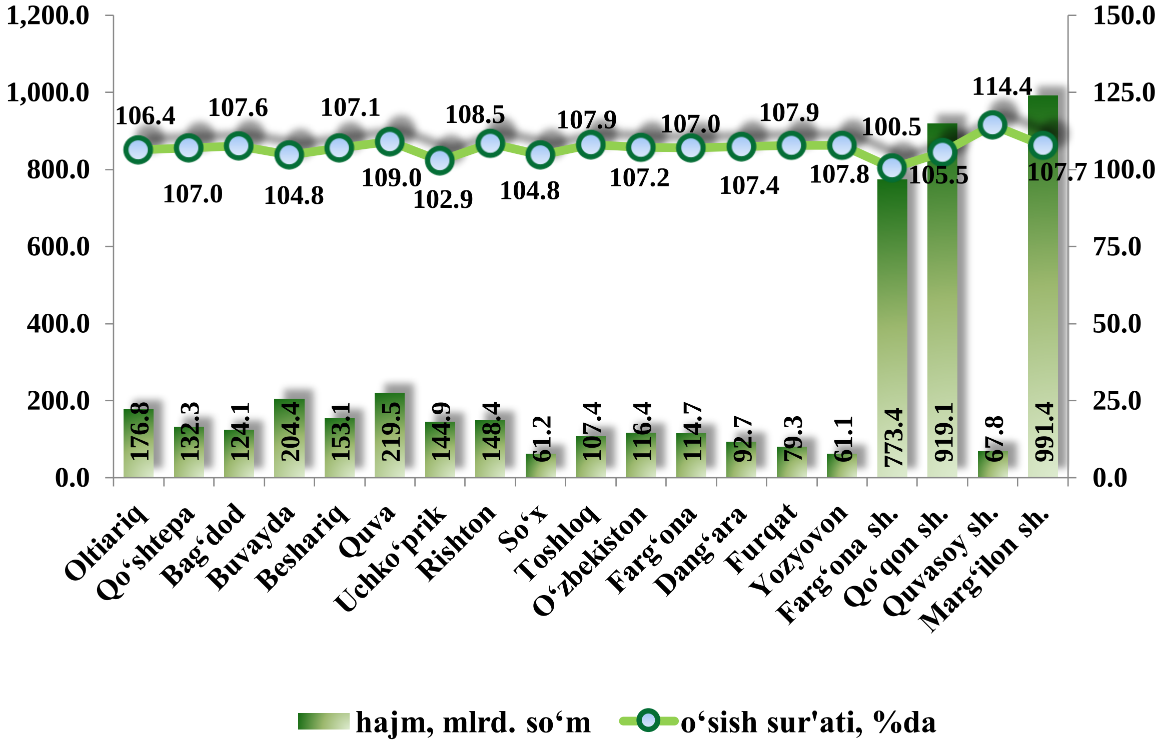

Hududlar bo'yicha eng ko'p chakana savdo tovar aylanmasi hajmi Marg'ilon shahri 991,4 mlrd.so'm), Qo'qon shahri (919,1 mlrd.so'm), Farg'ona shahri (773,4 mlrd.so'm), Quva tumani (219,5 mlrd.so'm), Buvayda tumani (204,4 mlrd.so'm) Oltiariq tumani (176,8 mlrd.so'm), va Rishton tumani (148,4 mlrd.so'm) hissasiga to'g'ri keldi.

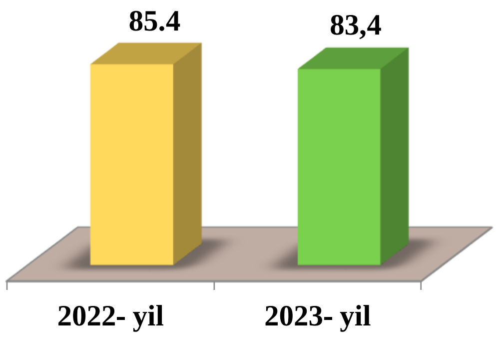

2023- yil yanvar - mart oylarida kichik biznes subyektlari tomonidan amalga oshirilgan qurilish ishlari hajmi 1 434,0 mlrd.so'mni yoki qurilish ishlari umumiy hajmining 83,4 %ni tashkil etdi. O'sish sur'ati 2022- yil yanvar- mart oylariga nisbatan 104,5 %ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o‘sish sur’ati

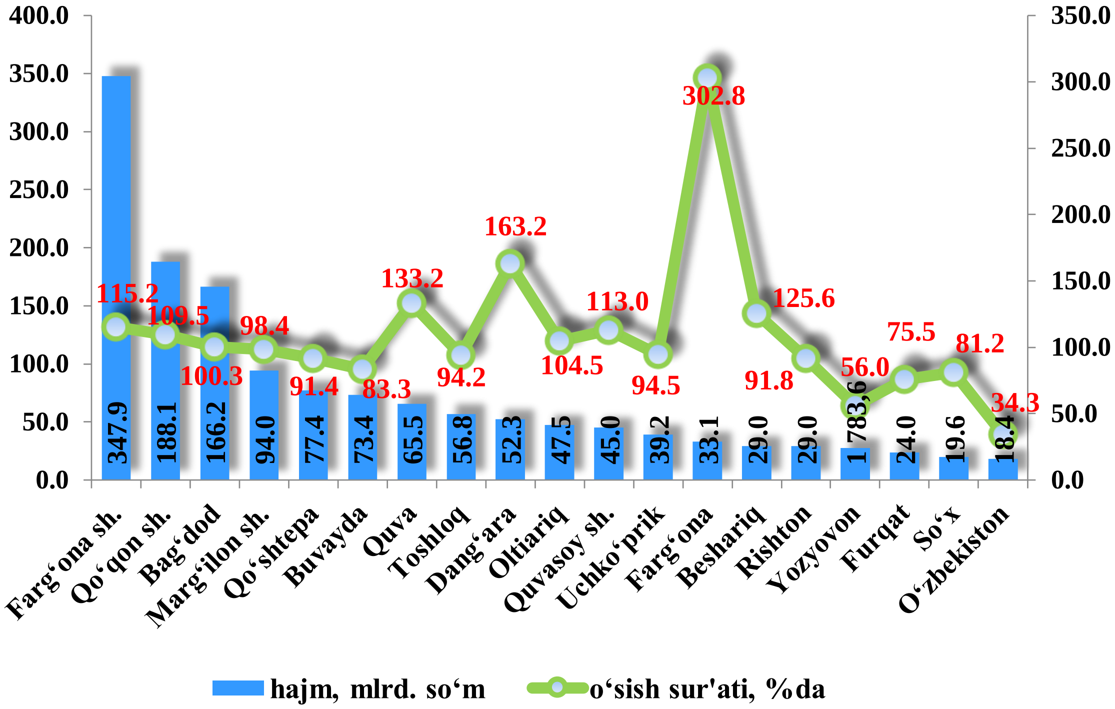

Hududlar bo‘yicha eng ko‘p bajarilgan qurilish ishlari hajmi Farg‘ona shahri (347,9 mlrd. so‘m), Qo‘qon shahri (188,1 mlrd. so‘m), Bag‘dod tumani (166,2 mlrd. so‘m), Marg‘ilon shahri (94,0 mlrd. so‘m),Qo‘shtepa tumani (77,4 mlrd. so‘m), Buvayda tumani (73,4 mlrd. so‘m) hamda Quva (65,5 mlrd. so‘m) tumanida qayd etildi.

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik biznes subyektlari tomonidan 3 694,5 mlrd. so‘mlik xizmatlar ko‘rsatildi yoki ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining 64,4 %ni tashkil qildi. 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan 104,1%ga o‘sish kuzatildi.

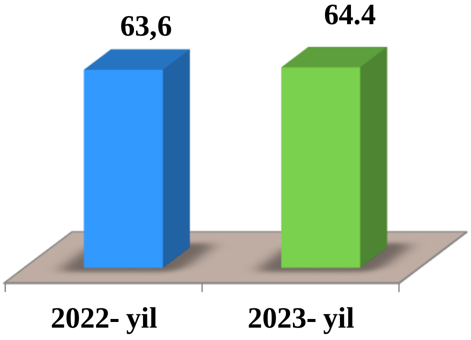

2023- yilning yanvar-martida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o‘sish sur’ati

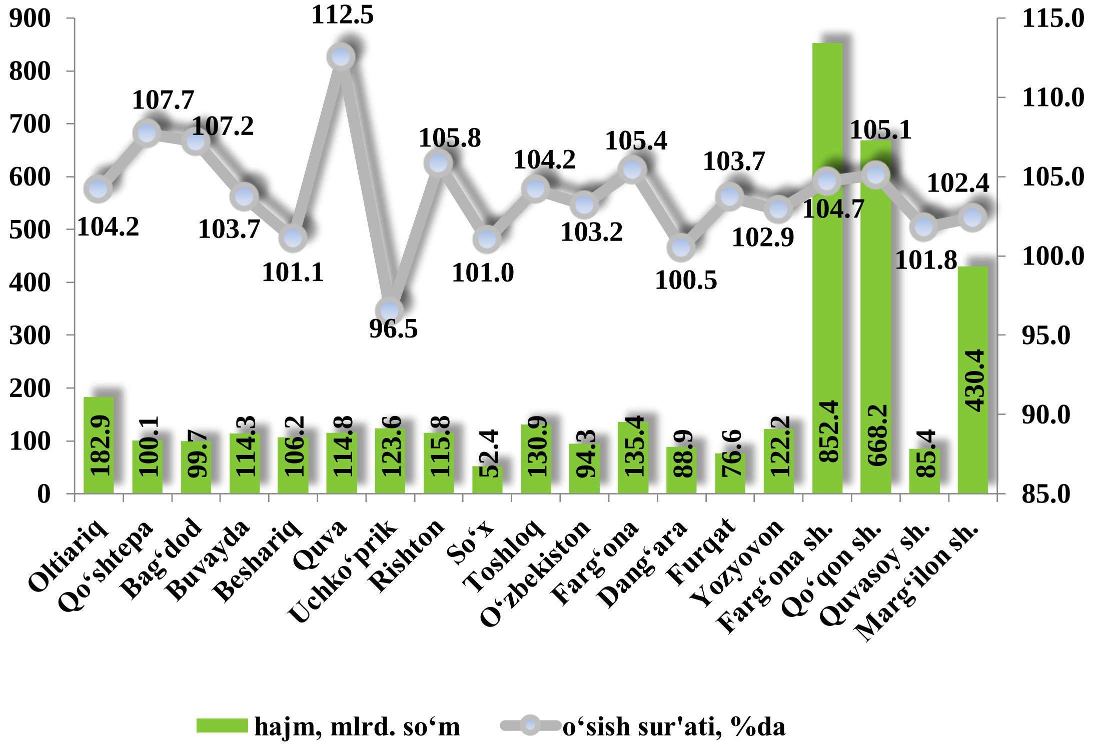

Hududlar bo‘yicha eng yuqori xizmatlar hajmi Farg‘ona shahri (852,4 mlrd. so‘m), Qo‘qon shahri (668,2 mlrd. so‘m), Marg‘ilon shahri (430,4 mlrd. so‘m), Oltiariq tumani (182,9 mlrd. so‘m), Uchko‘prik tumani (123,6 mlrd. so‘m), Farg‘ona tumani (135,4 mlrd. so‘m), va Rishton tumani (115,8 mlrd. so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

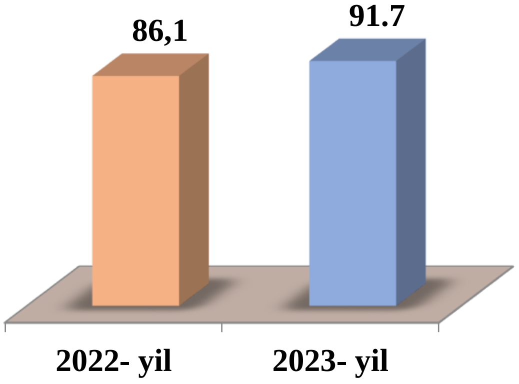

2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transportida yuk tashishning umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 91,7 %ni tashkil etdi. 2022- yil yanvar- mart oylariga nisbatan o‘sish sur’ati
107,1 %ni tashkil qildi.

2023-yil yanvar-mart oylarida avtomobil transportida yuk aylanmasining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 93,0%ni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yil yanvar- mart oylariga nisbatan o‘sish sur’ati 106,7 %ni tashkil qildi.

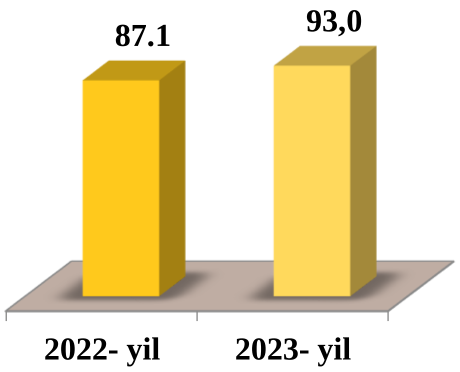

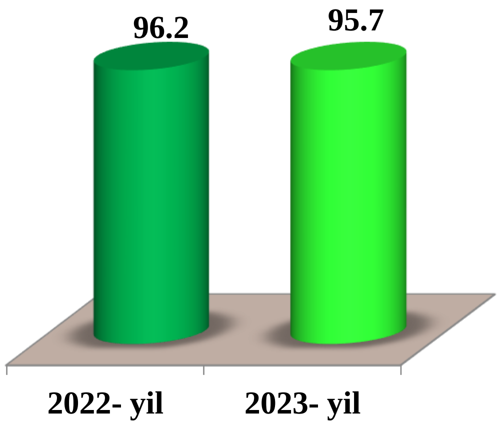

2023- yil yanvar-mart oylarida avtomobil transportida yo‘lovchi tashish xizmatlarining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 95,7 %ni tashkil etib, 2022-yilning yanvar-mart oylariga nisbatan 98,3 % ni tashkil qildi.
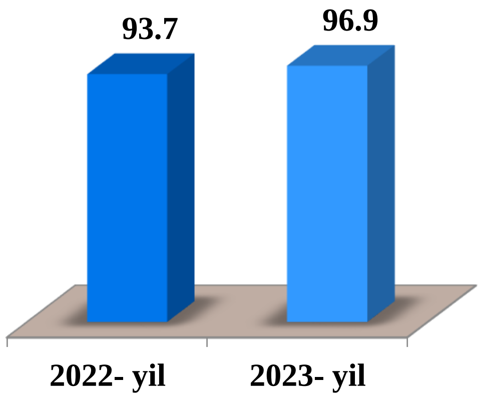
2023-yil yanvar-mart oylarida avtomobil transporti yo‘lovchi aylanmasining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 96,9 %ni tashkil etib, 2022-yil yanvar-mart oylariga nisbatan 102,4 %ni tashkil qildi.